

може лесно да се изведе изъ кръчмата, защото тамъ го ворятъ вече навицитъ. По-лесно е да се предпазятъ младитъ. Ето защо трѣбва да се върви по стѣпките имъ, да се отиде при тѣхъ. Ученицитъ, които излизатъ отъ нашитъ училища, не сж годни за живота. Тепърва ще се формиратъ тѣхнитъ характери и възгледи върху живота.

Училището прави децата годни само да възприематъ. Тѣ даже приематъ еднакво както доброто, така и злото. Ние правимъ отъ ученицитъ си отворени сждове, въ които тепърва ще се слага нѣщо. Тепърва съ тѣхъ има да се работи. Нѣкога следъ тая възраст казармата играеше твърде благотворна роля. Но сега кой ще намѣри най-напредъ този 15-годишенъ младежъ, за да му даде нѣщо по здраво, честно, добро? Да му даде образецъ, идеалъ? Естествено, тукъ предстои на читалищния деятель най-голѣмата, най-отговорната задача: да създаде отъ тия юноши бждещи високо-нравствени хора, достойни граждани и упорити, предприемчиви стопани. За тая целъ, за предпочитане е най-често да имъ се сочи онова, което трѣбва да се догонва, реализира; да имъ се сочи красотата на възможното бждеще, вмѣсто присѣтствието на непривлѣкателното настояще; да имъ се всаждатъ благородни амбиции, вмѣсто да се угнетяватъ съ картини отъ печалната действителность. Последното потиска духа на мнозинството, подрѣзва слабитъ имъ крила, отчайва мнозина и тѣ. . . махваторска и заживяватъ съ отчаянието.

Ето защо читалищнитъ дейци трѣбва да запалятъ душитъ съ пламененъ устремъ къмъ красиви бжднини, къмъ непрекъснатото творчество, упоритъ трудъ, чрезъ който всѣки да чувствува, че гради своето лично и обществено благополучие. Да всадимъ една самоувѣреность, граничаща съ дързостъта. Всѣки чиракъ да заживѣе съ мисълта да управлява фабрика, механикътъ — съ ентузиазъма на изобретателя, камънарътъ съ огъня на скулптора — всѣки въ своята областъ да гони върха на своето творчество и. . . „когато желанието за съвършенство и достижение овладѣе цѣла епоха. . .“ тогава ще откриемъ ерата на едно ново, истинско възраждане, което ще бжде ознаменувано съ изхвъркването „на орлово ято отъ гении, всѣки отъ които ще умѣе да гледа на слънцето, безъ да мига“. . .